

Vergaderjaar 2007–2008

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 607

VERSLAG VAN EEN ALGEMEEN OVERLEG

Vastgesteld 28 januari 2008

De vaste commissie voor Financiën¹ heeft op 14 november 2007 overleg gevoerd met minister Bos van Financiën over:

- **het Groenboek over financiële diensten voor consumenten in de Interne Markt (22 112, nr. 563).**

Van dit overleg brengt de commissie bijgaand beknopt verslag uit.

Vragen en opmerkingen uit de commissie

Mevrouw **Vos** (PvdA) vraagt waarom de Kamer niet tegelijk met de Europese Commissie de visie van het kabinet op het groenboek heeft ontvangen. Nu kan er nog maar weinig worden veranderd aan die reactie van de regering die zij overigens voor een belangrijk deel onderschrijft. Haar opmerkingen hebben vooral betrekking op de situatie in Nederland. Het kabinet kiest een goede benadering door niet zozeer de grensoverschrijdende handel te stimuleren, maar wel de mogelijkheid te bevorderen dat buitenlandse bedrijven een vestiging openen in Nederland. Dit veronderstelt een goede samenwerking tussen de toezichthouders. Verder moeten de concurrentiemogelijkheden worden bevorderd. Zo zetten weinig Nederlanders hun geld weg bij een buitenlandse bank al is dit in veel gevallen aantrekkelijker. Als er echt grensoverschrijdende concurrentie zou zijn, zouden de «renteknabbeltrucjes» die verschillende Nederlandse banken hanteren, vermoedelijk minder vaak voorkomen. Volgens een artikel in Het Financieele Dagblad geldt er een residentie-eis, De Nederlandsche Bank en de NVB spreken dit tegen en de AFM zegt dat de eis van ingezetenschap niet bij spaarrekeningen mag worden opgelegd. Wie heeft er gelijk? Is de minister het ermee eens dat die residentie-eis niet mag worden opgelegd, zeker niet als er wordt gestreefd naar een interne markt voor financiële producten?

De banken verstrekken weliswaar alle vereiste informatie, maar wel in heel kleine lettertjes. Is de minister bereid om de regels voor de informatievoorziening over rentewijzigingen aan te scherpen, opdat de spaarder beter wordt gewezen op die wijzigingen?

Socrates noemde zich de verstandigste mens, omdat hij op de vraag wie de verstandigste mens was, antwoordde dat hij wist dat hij niets wist. Dit lijkt het juiste uitgangspunt voor de financiële educatie. Financiële producten zijn ingewikkeld en worden nog steeds ingewikkelder. Zelfs van hoog

¹ Samenstelling:

Leden: Van der Vlies (SGP), Vendrik (GroenLinks), Blok (VVD), voorzitter, Ten Hoopen (CDA), ondervoorzitter, Weekers (VVD), Gerkens (SP), Van Haersma Buma (CDA), De Nerée tot Babberich (CDA), Dezentjé Hamming (VVD), Omtzigt (CDA), Koşer Kaya (D66), Irrgang (SP), Luijben (SP), Kalma (PvdA), Blanksma-van den Heuvel (CDA), Cramer (ChristenUnie), Van der Burg (VVD), Tony van Dijk (PVV), Spekman (PvdA), Heerts (PvdA), Gesthuizen (SP), Ouwehand (PvdD), Tang (PvdA) en Vos (PvdA).

Plv. leden: Van der Staaij (SGP), Halsema (GroenLinks), Remkes (VVD), Jonker (CDA), Aptroot (VVD), Van Gerven (SP), Jan de Vries (CDA), Van Hijum (CDA), De Krom (VVD), De Pater-van der Meer (CDA), Pechtold (D66), Kant (SP), Ulenbelt (SP), Van der Veen (PvdA), Anker (ChristenUnie), Nicolai (VVD), De Roon (PVV), Van Dam (PvdA), Smeets (PvdA), Karabulut (SP), Thieme (PvdD), Heijnen (PvdA), Roefs (PvdA) en Mastwijk (CDA).

opgeleiden kan niet worden verwacht dat zij zelfstandig een keuze kunnen maken uit het duizelingwekkend aanbod aan financiële producten. De financiële bijsluiter is vaak wel toereikend, maar bij complexe financiële producten zal de consument hulp nodig hebben om de knoop te kunnen doorhakken. De vraag is nu hoe de financiële kennis van consumenten kan worden verbeterd. De Europese Commissie kijkt met interesse naar CentiQ, maar mevrouw Vos twijfelt aan het effect van dit platform. De werking van de financiële markt zou kunnen worden verbeterd door de consument meer financiële kennis bij te brengen, maar het is de vraag of de consument wel weet dat hij niets weet.

Overigens wordt er op de site van de AFM een informatienummer genoemd dat kan worden gebeld voor vijf cent per minuut, maar volgens de site van de financiële bijsluiter kost een gesprek met dit nummer 35 cent.

De onduidelijkheid over financiële producten beperkt zich niet tot de consument. Uit het rapport van de AFM blijkt dat hypotheekadviseurs het vaak ook niet weten. Naar haar mening mag meer heil worden verwacht van «in your face»-informatie. De eerder geopperde mogelijkheid dat de AFM zich ook zou richten op beleggings- en andere producten boven de € 50 000 is om verschillende redenen niet overgenomen. Een aanbieder moet melden dat hij niet onder toezicht van de AFM staat, maar die vermelding zou duidelijker moeten zijn, bijvoorbeeld met een rood bordje «betreden op eigen risico». De geheimhoudingsplicht staat op gespannen voet met de consumentenbelangen. Wil de minister aan de AFM vragen om de namen te publiceren van financiële dienstverleners die niet naar behoren hebben gehandeld?

Het zogenaamde 28ste regime is een interessante gedachte, ook al omdat dit de harmonisatie misschien op een natuurlijke wijze kan bewerkstelligen. Kan de minister een voorbeeld geven van een «optioneel vereenvoudigd gestandaardiseerd product»?

Uit het antwoord op de vragen van de Kamer blijkt dat SEPA (Single Euro Payment Area) een vraaggestuurd proces moet zijn en dat de vraag van de consument centraal zal staan. Mevrouw Vos kent geen enkele consument die weet wat SEPA is en ook 83% van het midden- en kleinbedrijf is hier niet van op de hoogte. Hoe wordt de consument betrokken bij de ontwikkeling van SEPA? Vooralsnog wordt niet voorzien in regelgeving voor nummerportabiliteit of overstapservice. Die mogelijkheden lijken voorwaarden voor een positieve invloed op de mobiliteit van bankrekeninghouders. Zal het kabinet er daarom op aandringen?

Mevrouw **Blanksma-van den Heuvel** (CDA) ondersteunt de drie doelstellingen van de Europese Commissie in het groenboek. Bij de uitwerking van dit groenboek moet de consument centraal staan.

Het verbaast haar wel dat de Kamer zo laat wordt ingeschakeld en zo laat wordt geïnformeerd. Bovendien is het de vraag wat nu nog de toegevoegde waarde is van dit debat. Is de minister bereid om de Kamer tijdig te informeren over de behandeling van het Witboek hypothecaire krediet? Hetzelfde geldt voor de resultaten van de consultaties van het voorliggende groenboek. Wil hij de Kamer tijdig informeren zodra de mededeling van de Single market review gereed is?

Het Witboek hypothecair krediet is gericht op een geïntegreerde Europese markt. Het onderzoek naar de Nederlandse hypothecaire markt wijst echter uit dat de zaken hier nog niet op orde zijn. Daarom moet er heel zorgvuldig te werk worden gegaan opdat duidelijk is hoe op Europees niveau zal worden omgegaan met overkreditering, beleggingshypotheeken en schuldenproblematiek. Gelet op het politieke en financieel-economische belang van dit onderwerp is een actieve betrokkenheid van de Kamer bij de uitwerking geboden. Zij pleit daarom voor het aanstellen van een rapporteur voor de verdere behandeling van het witboek.

Een onderzoek onder consumenten in Europa heeft uitgewezen dat zij over het algemeen weinig geneigd zijn om naar een andere bank over te stappen. Wil de minister bij de Europese Commissie pleiten voor een diepgaand onderzoek naar de voorkeuren en het feitelijk gedrag van consumenten bij de keuze van financiële diensten? Op dit moment worden er in ieder geval in Nederland weinig grensoverschrijdende diensten afgenomen door cliënten. Wordt dit gedrag veroorzaakt door juridische belemmeringen of is er eerder sprake van een emotionele voorkeur? Heeft de Nederlandse consument er überhaupt behoefte aan om Europees zaken te doen?

Mevrouw Blanksma pleit voor een goede afweging van kosten en baten voordat er Europese maatregelen worden getroffen. Zij heeft geen behoefte aan nog meer administratieve lasten en nog meer moeilijke regels om grensoverschrijdende diensten mogelijk te maken.

Met het oog op de positie van de consument vraagt zij naar de evaluatie van de richtlijn die in 2002 is ingevoerd om het vertrouwen van de consument in de verkoop op afstand te bevorderen. De uitkomst van die evaluatie moet een rol spelen bij de uitwerking van het groenboek. Het vertrouwen van de consument hangt onder andere samen met het beschermingsniveau dat hem wordt geboden. De minister schrijft dat het Nederlandse niveau van consumentenbescherming niet wezenlijk mag verslechteren na financiële integratie. Zij dringt erop aan dat het Nederlandse niveau het minimale uitgangspunt zal zijn. Loopt Nederland hierin vooruit op andere Europese landen? Kan de minister aangeven waar Nederland op dit punt staat in Europa? Ziet hij een rol weggelegd voor de toezichthouders? Wat bedoelt hij met zijn opmerking over vergemakkelijking van het groepstoezicht op Europees niveau?

Het doel van CentiQ is het vergroten van de financiële kennis van consumenten. Onlangs is in een algemeen overleg een evaluatie van het platform toegezegd. De organisatie is ruim bemeten, maar de resultaten lijken nog wat mager. Wil de minister dit toelichten?

Het kabinet meent dat het zogenaamde 28ste regime een interessante mogelijkheid kan zijn. Waarom? Welke consequenties heeft een dergelijke regeling voor het nationale regime? Wat zijn de voordelen?

De heer **Weekers** (VVD) vraagt naar aanleiding van de vertraging die is opgetreden bij de behandeling van dit groenboek binnen welke termijn Nederland in voorkomende gevallen met gezag zijn opmerkingen in Brussel kenbaar kan maken, zodanig dat er ook werkelijk iets mee wordt gedaan in een vroeg stadium. Wordt na het uitbrengen van zo'n document geruime tijd gewacht op reacties van de lidstaten? Hebben andere lidstaten inmiddels een reactie gegeven en zo ja, zijn die reacties al verwerkt in bijvoorbeeld witboeken of andere acties van de Europese Commissie? Dan is Nederland natuurlijk rijkelijk laat en komt dit overleg als mosterd na de maaltijd. Is de minister bereid om met de Kamer een afspraak te maken over de behandeling van Europese dossiers, opdat de Kamer nog wezenlijke invloed kan uitoefenen op het kabinetsstandpunt? De heer Weekers onderschrijft het kabinetsstandpunt in globale zin. Het kabinet heeft zich gebogen over de vraag welke rol Europa en de Europese Commissie kunnen spelen. De Commissie mag niet op de stoel van de nationale wetgevers of de individuele consument gaan zitten. Zij moet ervoor zorgen dat mogelijke barrières worden geslecht zodat er voor het bedrijfsleven werkelijk een interne markt ontstaat. Op het terrein van de financiële dienstverlening voor consumenten moeten hiertoe nog heel wat slagen worden gemaakt.

Hij onderschrijft de drie manieren die worden voorgesteld voor de ontwikkeling van de integratie. De vraag is alleen in hoeverre dit een taak is voor de Europese Commissie. Op sommige punten zal de nationale wetgever actie moeten ondernemen, maar daarnaast is het vooral aan de markt om dit te doen. Dit komt in de stukken echter niet naar voren.

Wat bedoelt de Commissie met haar opmerkingen over gestandaardiseerde producten en hoe kijkt de minister hier tegenaan? Wie zou die gestandaardiseerde producten moeten ontwikkelen? Die zouden toch in de eerste plaats uit de markt moeten voortkomen. Het zou te ver gaan als ambtenaren van de Europese Commissie verantwoordelijk worden voor productontwikkeling en bepaalde standaarden in de markt zetten. Doordat de fiscale regimes en de regels voor de consumentenbescherming zo verschillend zijn, is het moeilijk om een pan-Europees product aan te bieden. Nu is de kleine spaarder in Nederland ervan verzekerd dat hij zijn spaargeld tot een zeker bedrag terugkrijgt als een bank failliet gaat en het is maar de vraag of dit ook opgaat als hij spaart bij een financiële onderneming die onder toezicht staat van een nationale bank in een andere lidstaat. Wil de minister bevorderen dat van een aantal financiële diensten in kaart wordt gebracht welke wezenlijke verschillen er zijn tussen de lidstaten, waarop de consument zou moeten letten en op welke onderdelen een geharmoniseerd Europees juridisch kader mogelijk dan wel onmogelijk is? De strekking en geest van de Nederlandse consumentenbescherming moeten als uitgangspunt worden genomen, maar als iedere lidstaat vasthoudt aan zijn eigen juridische kader, zal er nooit een interne markt voor financiële diensten kunnen ontstaan.

Het vertrouwen van de consument is een cruciale voorwaarde. Kan de minister de strekking van de voorstellen op dit punt toelichten? De instellingen moeten er zelf voor zorgen dat de consumenten vertrouwen in hen stellen. Welke rol is er dan nog voor de overheid weggelegd, buiten het toezicht? Zijn er op dit punt grote verschillen tussen de lidstaten? Kan er vertrouwen worden gesteld in een financiële instelling in een andere Europese lidstaat die onder toezicht staat van een nationale toezichthouder? Als het maar de vraag is of een consument zijn geld wel terugkrijgt als hij zaken doet met een instelling in Zuidoost Europa, zal de interne markt nooit op gang komen.

Vervult Nederland een voortrekkersrol met CentiQ? Hoe vordert het financieel alfabetiseringsproject? In hoeverre is het bedrijfsleven hierbij betrokken? De heer Weekers dringt erop aan dat er op scholen onderwijs wordt gegeven door lokale bankemployés en dat er in buurthuizen voorlichtingsbijeenkomsten worden verzorgd door mensen met verstand van zaken. Op die manier worden mensen eerder wegwijs gemaakt in de financiële wereld dan door de instelling van overlegstructuren in Den Haag en Amsterdam. Kan Nederland op dit punt nog iets leren van andere lidstaten?

In Nederland is er veel aandacht voor het risico van overkreditering. Kennen andere lidstaten een instelling vergelijkbaar met het BKR en zo ja, in hoeverre werken die samen? Het Europees Parlement schijnt te werken aan de instelling van een Europees «BKR». De heer Weekers waarschuwt voor de oprichting van een nieuwe moloch in Brussel, Straatsburg of Luxemburg. Hij verwacht meer van onderlinge samenwerking van nationale kredietbureaus opdat er bij de informatievergaring ook informatie over kredieten elders in Europa naar voren komt.

Het onderwerp alternatieve geschillenbeslechting (ADR) staat ook op de agenda voor andere Europese raden. Is er een netwerk van nationale alternatieve geschillenbeslechters in de financiële wereld? In Nederland is aan de Mifid (Markets in Financial Instruments Directive) een nationale component toegevoegd om te bereiken dat bijvoorbeeld ook een Roemeense aanbieder onder de werking van het KiFiD (Klachteninstituut Financiële Dienstverlening) kan worden gebracht. Ook het omgekeerde zou het geval moeten zijn. Wordt hieraan gewerkt? Op deze concrete punten is wel een rol voor de Europese Commissie weggelegd.

De financiële sector wordt met veel maatregelen geconfronteerd en daarom mag niet worden verlangd dat er op korte termijn een regeling voor nummerportabiliteit wordt ingevoerd. Bovendien past die regeling niet in het systeem voor een interne Euro betaalmarkt (SEPA). Toch mag

dit doel niet uit het oog worden verloren. Tot die tijd zou de Nederlandse overstapservice als «second best» alternatief in Europa moeten worden gehanteerd.

Als er geen enkele voortgang kan worden geboekt bij het slechten van nationale barrières omdat ieder land vasthoudt aan de eigen consumentenbescherming en het eigen juridisch kader voor toezicht, kan het 28ste regime een alternatief zijn om te komen tot een Europese markt voor financiële dienstverlening.

De heer **Irrgang** (SP) stelt vast dat de financiële dienstverlening aan consumenten nog sterk verbeterd moet worden. Het is echter de vraag of hierin een rol voor de Europese Unie is weggelegd. Naar zijn mening moet dit vooral door de Nederlandse overheid worden opgepakt. Het is goed dat de wens van de consument als uitgangspunt wordt genomen voor het groenboek, maar overigens wekt het de indruk dat het vooral uit het oogpunt van de aanbieders is opgesteld. Het groenboek is toch niet bedoeld om vast te stellen welke barrières er voor aanbieders kunnen worden geslecht opdat ze meer grensoverschrijdende aanbiedingen te kunnen doen? Zijns inziens is het in de eerste plaats bedoeld om vast te stellen of de consument behoefte heeft aan grensoverschrijdende financiële diensten en wat de voordelen daarvan zijn. De vraag is verder onder welke voorwaarden grensoverschrijdende financiële diensten kunnen plaatsvinden en of de consument er per saldo beter van wordt als die voorwaarden in acht worden genomen.

Het Nederlandse niveau van consumentenbescherming lijkt boven het gemiddelde in Europa te liggen. Daardoor zou harmonisatie ertoe kunnen leiden dat het er voor de Nederlandse consument alleen maar slechter op wordt. De heer Irrgang voelt daarom meer voor minimumeisen. Een ander model: een soort dienstenrichtlijn voor consumentenbescherming waarbij «home country control» het uitgangspunt is, leidt tot het risico dat al bij de behandeling van de Mifid is besproken, namelijk dat de consument niet zeker weet dat hij zijn geld terugkrijgt van bijvoorbeeld een Roemeense aanbieder. Typerend voor het groenboek is dat er in dit kader wordt gesproken over een gelijk speelveld, maar dit is dan in de eerste plaats een gelijk speelveld voor de aanbieders en niet voor de consumenten. Toch is dit laatste heel belangrijk, want een van de redenen dat consumenten huiverig zijn om financiële producten af te nemen van buitenlandse afnemers, is een gebrek aan vertrouwen. De minister wekt de indruk dat hij wel voor dit systeem voelt. Kan hij dit toelichten? Hetzelfde geldt voor het 28ste regime. Een aanbieder in Nederland zal daar alleen voor kiezen als dit voor hem aantrekkelijker is en dit is natuurlijk het geval als hij aan minder zware eisen voor de consumentenbescherming moet voldoen. Die mogelijkheid lokt «cherry picking» uit. De heer Irrgang voelt hier weinig voor.

De reactie op dit groenboek is lang uitgebleven, maar op het Groenboek hypothecair krediet is helemaal geen reactie uitgebracht. Wil de minister bevorderen dat de Kamer in ieder geval tijdig een reactie krijgt op het Witboek hypothecair krediet? Wil hij toezeggen dat reacties op een groenboek of een witboek 30 dagen ter inzage worden gelegd bij de Kamer voordat ze naar Brussel worden verstuurd?

Een Nederlandse spaarder hoeft niet altijd naar het buitenland voor een hogere rente op de spaarrekening die hij heeft bij een aanbieder. De vraag is echter of consumenten wel voldoende worden gewezen op de huidige mogelijkheden in Nederland. Zij hebben natuurlijk wel een eigen verantwoordelijkheid, maar zij moeten wel op een heldere manier worden geïnformeerd over bijvoorbeeld een rentedaling.

Antwoord van de minister

De **minister** wijst erop dat het groenboek zich nog in de open fase van besluitvorming bevindt. Iedere mening die de Kamer uit, kan door het kabinet worden meegenomen en kan van invloed zijn op de Europese besluitvorming. Dit neemt niet weg dat de Kamer sneller geïnformeerd zou moeten worden. In principe zou zij informatie moeten krijgen over de reactie van het kabinet op een groenboek voordat die in een brief aan de Commissie wordt gemeld. Hij zegt toe dat hij hiernaar zal streven.

Desgevraagd voegt hij hieraan toe dat hij dan zal aangeven binnen welke termijn de Kamer moet reageren, opdat eventuele op- of aanmerkingen nog kunnen worden verwerkt in de brief aan de Commissie.

In het antwoord op schriftelijke vragen van de SP is al aangegeven dat de kern van de problematiek van de «renteknabbeltrucjes» niet zo zeer de vraag is of een bank dit mag doen, maar of de consument goed geïnformeerd is en mogelijkheden heeft voor een eventuele overstap. Hij zegt toe dat hij aan de AFM zal vragen of zij de manier waarop de consumenten worden geïnformeerd adequaat acht. De Kamer zal over de uitkomst van dit gesprek worden bericht.

Hij moet het antwoord op de vraag over de kosten van een telefoongesprek met het informatienummer schuldig blijven.

In het overleg over de Royal Dubai-zaak is al gesproken over de vraag of consumenten weten waar zij aan toe zijn met producten die niet vergunningplichtig zijn en waarop de AFM dus geen toezicht uitoefent. De AFM werkt met een zogenaamd «wildwestbordje», maar thans wordt onderzocht of dit wel voldoende herkenbaar en zichtbaar is voor de consument. Verbetering van die werkwijze verdient de voorkeur boven het verschuiven van de grenzen, al is het maar vanwege het «better regulation» principe.

Het is een misverstand dat «naming and shaming» door de AFM niet is toegestaan. Op de AFM-website kan op naam worden gezocht of een bepaalde financiële partij een vergunning heeft gekregen of niet. Bovendien kan de AFM bij het uitdelen van boetes de naam van de betreffende instelling vermelden. Ze is daartoe niet verplicht, maar kan het wel doen. De minister zegt toe dat hij in zijn gesprek met de AFM zal vragen in welke gevallen dit wel en in welke gevallen dit niet wordt gedaan.

Het platform CentiQ is opgericht nadat met name in het Verenigd Koninkrijk is gebleken dat zo'n educatieproject goede resultaten kan hebben. Hij heeft begrip voor de kanttekeningen die nu worden gemaakt, maar is van mening dat het platform een serieuze kans moet krijgen. Een en ander is tot en met 2009 budgettair ingepland en naar verwachting is het platform in de loop van volgend jaar op vol tempo. Medio 2009 lijkt een goed moment voor een evaluatie, omdat er dan nog voldoende tijd is om een besluit te nemen over eventuele voortzetting na de periode die thans is voorzien. Hij antwoordt bevestigend op de vraag of tussentijdse signalen over het functioneren van CentiQ kunnen leiden tot verbeteringen. Hij zegt verder toe dat in het voorjaar van 2008 een iets breder beeld zal worden geschetst van de effectiviteit en de werkwijze van CentiQ en van vergelijkbare initiatieven elders.

De opmerkingen over de niveaus van consumentenbescherming gerelateerd aan bepaalde producten en eisen die daaraan worden gesteld in andere Europese lidstaten zullen worden meegenomen in de contacten met de Europese Commissie. Na dit groenboek zal er worden gewerkt aan de besluitvorming over de gebieden waarop Europese bemoeienis al dan niet nuttig wordt geacht. Daarbij hoort sowieso een zekere inventarisatie van de werkwijze in de lidstaten en van de vraag naar de subsidiaire noodzaak voor Europa om zich te bemoeien met zaken die al in de lidstaten worden geregeld.

Op het terrein van de consumentenbescherming en eisen aan financiële partijen loopt het Verenigd Koninkrijk vaak voorop. In een aantal nieuwe

lidstaten daarentegen is dit nog niet zo goed geregeld. Nederland bevindt zich over het algemeen in de gezonde middenmoot, maar doet soms ook dingen waar andere landen nog niet aan toe zijn. Dit geldt bijvoorbeeld voor de twee nationale koppen op het Mifid op het gebied van consumentenbescherming.

Een van de dilemma's die tijdens dit overleg naar voren zijn gebracht en die in de komende tijd nog onderwerp van gesprek zullen blijven, is de wens om vast te houden aan het eigen niveau van bescherming en tegelijkertijd een stap te zetten op weg naar integratie. Om een gezamenlijke stap vooruit te kunnen zetten, zal er hoe dan ook ergens moeten worden toegegeven. Daarnaast is er het dilemma dat het 28ste regime wellicht een oplossing biedt, maar dat tegelijkertijd moet worden voorkomen dat het wordt gebruikt als een uitweg om onder het gewenste niveau van consumentenbescherming uit te komen. Op beide terreinen zal naar een balans moeten worden gezocht tussen de voor- en nadelen, maar voornamelijk is het kabinet niet van plan om wezenlijk in te leveren op het Nederlandse niveau van consumentenbescherming. Dit betekent niet dat ieder perspectief op vooruitgang wordt afgewezen, maar het kabinet ziet liever dat andere landen zich aansluiten bij de Nederlandse voorwaarden dan dat Nederland omlaag wordt gedwongen.

Een groenboek is niet meer dan een aanzet tot een discussie. De fase waarin concrete maatregelen worden voorgesteld, is nog niet aangebroken. Daarom hoeft nog niet in detail te worden ingegaan op de Nederlandse standpunten. Het is goed dat kabinet en Kamer het eens zijn over het belang van het actuele niveau van consumentenbescherming in Nederland. Het 28ste regime kan wellicht een oplossing zijn als er niet wordt gedacht in termen van meer of minder, maar ook in termen van anders. Het toezicht kan wellicht ook op een andere manier vorm krijgen en dit geldt ook voor de consumentenbescherming. Dit betekent niet perse dat het dan minder wordt. Het 28ste regime bestaat nog niet en er vallen dus ook nog geen producten onder. Het is een interessante gedachte voor een optionele mogelijkheid naast alle andere mogelijkheden. De consequenties ervan zullen worden beoordeeld op de uitwerking die het in de praktijk heeft op concrete producten of diensten. Op de vraag waarom er nu specifiek wordt gesproken over pensioenproducten in de derde pijler, antwoordt de minister dat individuele beleggings- of spaarproducten wat gemakkelijker zodanig uniform te classificeren zijn dat zij onder een uniform regime zijn te brengen. In de tweede pijler is er al veel meer sprake van nationale eigenheden waardoor dat veel moeilijker zal zijn. Hij veronderstelt dat er daarom over die producten wordt gesproken.

De Kamer zal schriftelijk worden geïnformeerd over de residentie-eis bij het openen van spaarrekeningen. Een dergelijke eis staat een geïntegreerde financiële dienstverlening in de weg.

Het is nog lang geen uitgemaakte zaak op welke punten Europese regelgeving een toegevoegde waarde zal hebben. In veel opzichten zal de markt het werk moeten doen. In die logica past de prioriteit die het kabinet geeft aan het wegnemen van belemmeringen. De vraag om een onderzoek naar de voorkeuren en het feitelijk gedrag van consumenten bij de keuze van financiële diensten zal worden meegenomen in het gesprek dat in de volgende fase met de Europese Commissie wordt gevoerd. Het is relevant om te weten hoe consumenten over dit soort zaken denken, maar het is goed denkbaar dat veel van de financiële partijen al het benodigde onderzoek hebben gedaan of van plan zijn om dat te doen, omdat het in hun belang is om een dergelijk inzicht te hebben. Het zou de minister niet verbazen dat hieruit blijkt dat een klant vooral geïnteresseerd is in de kwaliteit van het product, wat het hem oplevert en hoe hij erover wordt geïnformeerd en iets minder in de entiteit die erachter schuil gaat. Dit neemt niet weg dat veel consumenten in eerste instantie zullen kiezen voor een vertrouwde partij en zullen nagaan wat die te bieden heeft. Juist

doordat Nederland nogal wat bedrijven heeft die zich op dit gebied actief betonen, is er een enorm economisch potentieel voor export. De mogelijkheid om over de grenzen heen klanten te winnen, is belangrijk voor de vitaliteit van de bedrijfstak.

Het uitgangspunt is nog steeds dat het prudentieel toezicht in «the home country» wordt uitgevoerd en het gedragstoezicht in het land waar de diensten worden aangeboden. In dit spectrum komt geschillenbeslechting vaker terecht in «the home country». Dit is niet noodzakelijkerwijs slecht, want partijen die zich aansluiten bij nationale geschillenbeslechting kunnen daar voordeel bij hebben als zij zich presenteren aan cliënten. In Europa komt nu discussie op gang over de vraag of dit in alle opzichten een gewenste situatie is. Als de consumentenbescherming kan worden verbeterd door wat meer druk te zetten op geschillenbeslechting in het land waar de dienst wordt verleend, zal Nederland zich daar niet tegen verzetten. In het gesprek met de Commissie over het groenboek zal worden ingegaan op de wenselijkheid om duidelijker in kaart te brengen welke verschillen er zijn tussen lidstaten met betrekking tot vormen van consumentenbescherming en het daarbij behorende toezicht op verschillende categorieën van producten. Het vertrouwen van consumenten is vaak gebaseerd op het toezicht en de vraag waar zij hulp kunnen krijgen bij een eventueel geschil. Het begrip toezicht op groepsniveau heeft voornamelijk betrekking op prudentieel toezicht en is vooral gericht op lagere administratieve lasten. Het heeft weinig tot geen betrekking op het nationaal veel relevantere onderwerp van het gedragstoezicht.

De Consumentenbond is nauw betrokken bij en wordt regelmatig geraadpleegd over de voorbereiding van SEPA. Zodra er SEPA-producten kunnen worden gelanceerd, is het aan de aanbieders om aan alle informatieverplichtingen te voldoen.

Het kabinet vindt de nummerportabiliteit of de verhuisservice een groot goed en zal die in de discussie inbrengen om te voorkomen dat die mogelijkheid sneuvelt door de Europese voornemens.

Het kabinet hecht ook veel belang aan de mogelijkheid van een kredietwaardigheidstoets. In de context van de richtlijn Consumentenkrediet heeft het alles op alles gezet om die werkwijze te kunnen behouden. In de lidstaten worden veel verschillende databases gebruikt. Nederland zal zich inzetten voor samenwerking op dit terrein en waar mogelijk voor een soort harmonisatie. De bodem van de inzet is dat in ieder geval alle consumenten in Nederland die een lening afsluiten, bij het BKR worden geregistreerd, onafhankelijk van de vraag uit welke lidstaat de aanbieder afkomstig is. Als een consument niet voldoet aan zijn betalingsverplichting aan een buitenlandse aanbieder, moet dit in Nederland bij het BKR worden geregistreerd.

Toezeggingen

De minister zegt toe dat:

- hij de Kamer zal informeren over de informatievoorziening van banken over rentewijzigingen, nadat hij hierover met de AFM heeft gesproken;
- hij de Kamer in 2008 een voortgangsbericht zal zenden over CentiQ;
- medio 2009 een evaluatie zal worden uitgebracht van het functioneren van CentiQ;
- de Kamer schriftelijk zal worden geïnformeerd over de residentie-eis bij het openen van een spaarrekening;
- zal worden nagegaan welk onderzoek er is gedaan naar consumentengedrag bij het zoeken naar een buitenlandse aanbieder;

- reacties op een groenboek of een witboek 30 dagen ter inzage zullen worden gelegd bij de Kamer voordat ze naar Brussel worden verstuurd.

De voorzitter van de vaste commissie voor Financiën,
Blok

De griffier van de vaste commissie voor Financiën,
Vente